

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 65

Vydána dne 8. prosince 1961

Cena Kčs 2,10

OBSAH:

140. Trestní zákon

140

TRESTNÍ ZÁKON

ze dne 29. listopadu 1961

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ OBEČNÁ ČÁST

HLAVA PRVNÍ ÚČEL ZÁKONA

§ 1

Účelem trestního zákona je chránit společenské a státní zřízení Československé socialistické republiky, socialistické vlastnictví, práva a oprávněné zájmy občanů a vychovávat k řádnému plnění občanských povinností a k zachovávání pravidel socialistického soužití.

§ 2

Frostředky k dosažení účelu trestního zákona jsou pohružka tresty, ukládání a výkon trestů a ochranná opatření.

HLAVA DRUHÁ

ZÁKLADY TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI

§ 3

Trestný čin

(1) Trestným činem je pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně.

(2) Čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu.

(3) K trestnosti činu je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li tento zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.

(4) Stupeň nebezpečnosti činu pro společnost je určován zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou.

Zavinění

§ 4

Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

- a) chtěl způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, nebo
- b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.

§ 5

Trestný čin je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

- a) věděl, že může způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo
- b) nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

§ 6

K okolnosti přitěžující nebo k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlídně,

- a) jde-li o těžší následek, i tehdy, zavinil-li jej pachatel z nedbalosti, vyjímaje případy, že tento zákon vyžaduje i zde zavinění úmyslné,
- b) jde-li o jinou skutečnost, i tehdy, jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl, vyjímaje případy, kdy tento zákon vyžaduje, aby o ní pachatel věděl.

§ 7

Příprava k trestnému činu

(1) Jednání pro společnost nebezpečné, které záleží v organizování trestného činu, v opatřování nebo přizpůsobování prostředků nebo nástrojů k jeho spáchání, ve spolčení, sročení, v návodu nebo pomoci k trestnému činu anebo v jiném úmyslném vytváření podmínek pro jeho spáchání, je přípravou k trestnému činu, jestliže nedošlo k pokusu ani dokonání trestného činu.

(2) Příprava k trestnému činu je trestná podle trestní sazby stanovené na trestný čin, k němuž směřovala, jestliže tento zákon ve zvláštní části nestanoví něco jiného.

(3) Trestnost přípravy k trestnému činu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně

- a) upustil od dalšího jednání směřujícího k spáchání trestného činu a odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknuté přípravy, nebo

- b) učinil o přípravě k trestnému činu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknuté přípravy, mohlo být ještě odstraněno. Oznámení je nutno učinit prokurátoru nebo bezpečnostnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

(4) Ustanovením odstavce 3 však není dotčena trestnost pachatele za jiný dokonáný trestný čin, který již tímto svým jednáním spáchal.

§ 8

Pokus trestného činu

(1) Jednání pro společnost nebezpečné, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, je pokusem trestného činu, jestliže k dokonání trestného činu nedošlo.

(2) Pokus trestného činu je trestný podle trestní sazby stanovené na dokonáný trestný čin.

(3) Trestnost pokusu trestného činu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně

- a) upustil od dalšího jednání potřebného k dokonání trestného činu a odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknutého pokusu, nebo
- b) učinil o pokusu trestného činu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknutého pokusu, mohlo být ještě odstraněno. Oznámení je nutno učinit prokurátoru nebo bezpečnostnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

(4) Ustanovením odstavce 3 však není dotčena trestnost pachatele za jiný dokonáný trestný čin, který již tímto svým jednáním spáchal.

Pachatel, spolupachatel a účastník trestného činu

§ 9

(1) Pachatelem trestného činu je, kdo trestný čin spáchal sám.

(2) Byl-li trestný čin spáchán společným jednáním dvou nebo více osob, odpovídá každá z nich, jako by trestný čin spáchala sama (spolupachatelé).

§ 10

(1) Účastníkem na dokonáném trestném činu nebo jeho pokusu je, kdo úmyslně

- a) spáchání trestného činu zosnoval nebo řídil (organizátor),
- b) navedl jiného k spáchání trestného činu (návodce),

c) poskytl jinému pomoc k spáchání trestného činu, zejména opatřením prostředků, odstraněním překážek, radou, utvrzováním v předsevzetí, slibem přispět po trestném činu (pomocník).

(2) Na trestní odpovědnost a trestnost účastníka se užije ustanovení o trestní odpovědnosti a trestnosti pachatele, jestliže tento zákon nestanoví něco jiného.

§ 11

Věk

Kdo v době spáchání činu nedovršil patnáctý rok svého věku, není trestně odpovědný.

§ 12

Nepříčetnost

(1) Kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu nemohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.

(2) Ustanovení odstavce 1 se neužije, přivede-li se pachatel do stavu nepříčetnosti, byť i z nedbalosti, požitím alkoholického nápoje nebo omamného prostředku.

§ 13

Nutná obrana

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zřejmě nepřiměřená povaze a nebezpečnosti útoku.

§ 14

Krajní nouze

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil.

§ 15

Oprávněné použití zbraně

Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích zmocnění příslušných zákonných předpisů.

HLAVA TŘETÍ

PŮSOBNOST TRESTNÍCH ZÁKONŮ

§ 16

(1) Trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

(2) Pachateli lze uložit vždy pouze takový druh trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o trestném činu rozhoduje.

(3) O ochranném opatření se rozhodne vždy podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje.

§ 17

(1) Podle československého zákona se posuzuje trestnost činu, který byl spáchán na území republiky.

(2) Trestný čin se považuje za spáchaný na území republiky,

a) dopustil-li se tu pachatel jednání, i když porušení nebo ohrožení zájmu chráněného tímto zákonem nastalo nebo mělo nastat zcela nebo zčásti v cizině, nebo

b) porušil-li nebo ohrozil-li tu pachatel zájem chráněný tímto zákonem nebo měl-li tu alespoň zčásti takový následek nastat, i když se jednání dopustil v cizině.

§ 18

Podle československého zákona se posuzuje i trestnost činu, který v cizině spáchal československý občan nebo obyvatel republiky bez státní příslušnosti.

§ 19

Podle československého zákona se posuzuje trestnost rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 94), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), podvracení republiky (§ 98), vyzvědačství (§ 105), padělání a pozměňování peněz (§ 140), udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 141), výroby a držení padělatelského náčiní (§ 142), útoku na státní orgán a orgán společenské organizace podle § 153, útoku na veřejného činitele podle § 155, genocidia (§ 259), používání zakázaného bojového prostředku (§ 262), válečné krutosti (§ 263), plebnění v prostoru válečných operací (§ 264) a zneužívání označení Červeného kříže (§ 265) i tehdy, spáchal-li takový trestný čin v cizině ke škodě zájmů republiky cizinec nebo osoba bez státní příslušnosti, která není obyvatelem republiky.

§ 20

(1) Podle československého zákona se posuzuje trestnost činu spáchaného v cizině cizím státním příslušníkem nebo osobou bez státní příslušnosti, která není obyvatelem republiky, též tehdy,

- a) je-li čin trestný i podle zákona účinného na území, kde byl spáchán, a
- b) jestliže pachatel byl dopaden na území republiky a nebyl vydán k trestnímu stíhání cizímu státu.

(2) Pachateli však nelze uložit trest přísnější, než jaký stanoví zákon státu, na jehož území byl trestný čin spáchán.

§ 21

(1) Československý občan nemůže být vydán cizímu státu k trestnímu stíhání ani k výkonu trestu.

(2) Trestní rozsudek cizího státu nemůže být vykonán na území republiky.

§ 22

(1) Jestliže pro týž skutek byl pachatel v cizině ve vazbě anebo potrestán orgánem cizího státu, započítá se mu doba strávená ve vazbě nebo vykonaný trest do trestu uloženého československým soudem, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 35).

(2) Nemá-li započítání vazby nebo trestů v cizině uloženého (odstavec 1) možné, a to zejména proto, že v cizině byl vykonán zcela nebo zčásti trest takového druhu, jaký tento zákon nezná, přihlídně soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

HLAVA ČTVRTÁ

TRESTY

Oddíl první

Společná ustanovení o trestech

§ 23

Účel trestu

(1) Účelem trestu je chránit společnost před pachateli trestných činů, zabránit odsouzenému v dalším páchaní trestné činnosti a vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život pracujícího člověka, a tím působit výchovně i na ostatní členy společnosti.

(2) Výkonem trestu nesmí být ponížena lidská důstojnost.

Upuštění od potrestání a vyřízení věci místním lidovým soudem

§ 24

(1) Od potrestání pachatele, který spáchal trestný čin menší nebezpečnosti pro společnost, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě, lze upustit,

- a) jestliže vzhledem k povaze spáchaného činu a k dosavadnímu životu pachatele lze důvodně očekávat, že již projednání věci před soudem postačí k jeho nápravě, nebo
- b) jestliže soud přijme záruku nabídnutou společenskou organizací za nápravu pachatele a má za to, že vzhledem k výchovné síle kolektivu, povaze spáchaného činu a osobě pachatele se uložení trestu nejeví nutným.

(2) Upustil-li soud od potrestání, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 25

Soud může upustit od potrestání i tehdy, jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti a soud má za to, že ochranné léčení (§ 72), které zároveň ukládá, zajistí nápravu pachatele a ochranu společnosti lépe než trest. Tohoto ustanovení se však nepoužije, jestliže si pachatel stav zmenšené přičetnosti přivodil, byť i z neobalosti, požitím alkoholického nápoje nebo omamného prostředku.

§ 26

Jestliže pachatel spáchal trestný čin menší nebezpečnosti pro společnost, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě, lze věc projednat před místním lidovým soudem, pokud vzhledem k povaze spáchaného trestného činu, k osobě pachatele a k výchovné síle kolektivu, zejména byla-li přijata záruka nabídnutá společenskou organizací za nápravu pachatele, lze důvodně očekávat, že vyřízení věci místním lidovým soudem k nápravě pachatele postačí.

Druhy trestů

§ 27

Za spáchané trestné činy může soud uložit pouze tyto tresty

- a) odnětí svobody,
- b) nápravné opatření,
- c) ztrátu čestných titulů a vyznamenání,
- d) ztrátu vojenské hodnosti,
- e) zákaz činnosti,
- f) propadnutí majetku,

- g) peněžitý trest,
- h) propadnutí věci,
- ch) vyhoštění.

§ 28

(1) Stanoví-li tento zákon ve zvláštní části na některý trestný čin několik trestů, lze uložit každý tento trest samostatně nebo i více jich vedle sebe. Vedle trestu, který stanoví tento zákon ve zvláštní části na některý trestný čin, lze uložit i jiné tresty uvedené v § 27. Vyhoštění lze uložit samostatně, i když tento zákon ve zvláštní části takový trest nestanoví.

(2) Nelze však uložit

- a) nápravné opatření vedle odnětí svobody nebo peněžitého trestu,
- b) peněžitý trest vedle propadnutí majetku.

Výjimečný trest — trest smrti

§ 29

(1) Trest smrti může soud uložit jen za trestný čin, u něhož to tento zákon ve zvláštní části dovoluje, a to pouze za podmínky, že stupeň nebezpečnosti takového trestného činu pro společnost je vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku mimořádně vysoký a

- a) uložení trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti, nebo
- b) není naděje, že by na pachatele bylo možno trestem výchovně působit.

(2) Vojákové, který takový trestný čin spáchal za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace, může soud uložit trest smrti také za podmínky, že takovým trestným činem byly zmařeny nebo podstatně ohroženy bojové akce nebo zvýšenou měrou ohrožena kázeň nebo pořádek v ozbrojených silách nebo v ozbrojeném sboru.

(3) Trest smrti nelze uložit těhotné ženě ani osobě, která v době, kdy spáchala trestný čin, nepřekročila osmnáctý rok svého věku.

§ 30

(1) V uloženém trestu smrti je zahrnuta ztráta čestných titulů a vyznamenání a ztráta vojenské hodnosti.

(2) Vedle trestu smrti lze uložit pouze trest propadnutí majetku.

(3) Trest smrti se vykoná oběšením; za branné pohotovosti státu může být vykonán zastřelením.

Oddíl druhý

Obecné zásady pro ukládání trestů

Výměra trestu

§ 31

(1) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne soud k stupni nebezpečnosti trestného činu pro společnost (§ 3 odst. 4), k možnosti nápravy a poměrům pachatele. Přijme-li soud záruku nabídnutou společenskou organizací za nápravu pachatele, vezme v úvahu také výchovnou sílu kolektivu a uloží trest se zřetelem k této okolnosti.

(2) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne soud

- a) u spolupachatelů též k tomu, jakou měrou jednání každého z nich přispělo k spáchání trestného činu,
- b) u organizátora, návodce a pomocníka též k významu a povaze jejich účasti na spáchání trestného činu,
- c) u přípravy k trestnému činu a u pokusu trestného činu též k tomu, do jaké míry se jednání pachatele k dokonání trestného činu přiblížilo, jakož i k okolnostem a k důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo.

(3) K okolnosti, která je zákonným znakem trestného činu, nelze přihlédnout jako k okolnosti polehčující nebo přitěžující nebo k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby.

§ 32

(1) Jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti, který si, a to ani z nebalosti, nepřivodil požitím alkoholického nápoje nebo omamného prostředku, přihlédne soud k této okolnosti při stanovení druhu trestu a jeho výměry.

(2) Má-li soud za to, že by vzhledem k zdravotnímu stavu takového pachatele bylo možno za současného uložení ochranného léčení (§ 72) dosáhnout účelu trestu i trestem kratšího trvání, sníží trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby, nejza vázán omezením uvedeným v § 40 odst. 3, a uloží zároveň ochranné léčení.

§ 33

Při výměře trestu se jako k polehčující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel

- a) spáchal trestný čin v silném rozrušení,
- b) spáchal trestný čin ve věku blízkém věku mládežtých,
- c) spáchal trestný čin pod tlakem závislosti nebo podřízenosti,
- d) spáchal trestný čin pod vlivem hrozby nebo nátlaku,

- e) spáchal trestný čin pod vlivem tíživých osobních nebo rodinných poměrů, které si sám nepůsobil,
- f) spáchal trestný čin odvraceje útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela splněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze,
- g) vedl před spácháním trestného činu řádný život pracujícího člověka,
- h) přičinil se o odstranění škodlivých následků trestného činu nebo dobrovolně nahradil způsobenou škodu,
- ch) trestného činu upřímně litoval,
 - 1) svůj trestný čin sám oznámil úřadům, nebo
 - 2) při objasňování své trestné činnosti napomáhal příslušným orgánům.

§ 34

Při výměře trestu se jako k přitěžující okolnosti přihlídnou zejména k tomu, že pachatel

- a) spáchal trestný čin z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky nebo z jiné zvlášť zavržitelné pohnutky,
- b) spáchal trestný čin surovým způsobem, zákeřně, se zvláštní lstí nebo jiným obdobným způsobem,
- c) spáchal trestný čin využívaje něčí bezbrannosti, závislosti nebo podřízenosti,
- d) spáchal trestný čin za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život, veřejný pořádek nebo majetek,
- e) trestným činem porušil zvláštní povinnost,
- f) trestným činem způsobil vyšší škodu,
- g) spáchal trestný čin jako organizátor, jako člen organizované skupiny nebo člen spolčení,
- h) svedl k trestnému činu jiného, zejména mladistvého,
- oh) trestný čin páchal nebo v něm pokračoval po delší dobu,
 - 1) spáchal více trestných činů, nebo
 - 2) byl již pro trestný čin odsouzen; soud je oprávněn podle povahy předchozího odsouzení nepokládat tuto okolnost za přitěžující.

Ukládání trestu za více trestných činů

§ 35

(1) Odsuzuje-li soud pachatele za dva nebo více trestných činů, uloží mu úhrnný trest podle toho zákonného ustanovení, které se vztahuje na trestný

čin z nich nejpřísněji trestný; vedle trestu přípustného podle takového zákonného ustanovení lze v rámci úhrnného trestu uložit i jiný druh trestu, jestliže jeho uložení by bylo odůvodněno některým ze souzených trestných činů. Jsou-li dolní hranice trestních sazeb odnětí svobody různé, je dolní hranicí úhrnného trestu nejvyšší z nich. Stanoví-li tento zákon na některý z takových trestných činů pouze trest odnětí svobody, nemůže být úhrnným trestem jiný z trestů uvedených v § 27 jako trest samostatný.

(2) Soud uloží souhrnný trest podle zásad uvedených v odstavci 1, když odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal dříve, než byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný jeho trestný čin. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o trestu uloženém pachatelem rozsudkem dřívějším. Souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším. V rámci souhrnného trestu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů a vyznamenání, ztráty vojenské hodnosti, propadnutí majetku nebo propadnutí věci, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším.

(3) Ustanovení o souhrnném trestu se neuzijí, jestliže dřívější odsouzení je takové povahy, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

§ 36

Jestliže soud odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal před tím, než byl trest uložený dřívějším rozsudkem vykonán, a ukládá mu trest stejného druhu, nesmí tento trest spolu s dosud nevykonanou částí trestu uloženého dřívějším rozsudkem přesahovat nejvyšší výměru dovolenou tímto zákonem pro tento druh trestu.

§ 37

Soud upustí od uložení souhrnného trestu podle § 35 odst. 2 nebo od uložení dalšího trestu podle § 36, má-li za to, že trest uložený dřívějším rozsudkem je dostatečný.

§ 38

Započítání vazby a trestu

(1) Jestliže se vedlo proti pachateli trestní řízení ve vazbě a dojde v tomto řízení k jeho odsouzení, započítá se mu doba strávená ve vazbě do uloženého trestu, popřípadě do trestu úhrnného nebo souhrnného, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné.

(2) Jestliže byl pachatel soudem nebo jiným orgánem potrestán a došlo k jeho novému odsouzení pro týž skutek, započítá se mu vykonaný trest

do uloženého trestu, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný.

(3) Při započítání vazby nebo trestu odnětí svobody do trestu nápravného opatření a při započítání trestu nápravného opatření do trestu odnětí svobody se počítají jeden den vazby nebo jeden den trestu odnětí svobody za dva dny nápravného opatření.

(4) Neml-li započítání vazby nebo trestu (odstavce 1 až 3) možné, přihlédne soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

Oddíl třetí

Ukládání a výkon jednotlivých trestů

§ 39

Odnětí svobody

(1) Trest odnětí svobody se ukládá nejvýše na patnáct let.

(2) Trest odnětí svobody se vykonává v nápravných zařízeních ministerstva vnitra. Trest odnětí svobody nepřevyšující dvě léta, uložený vojáku v základní vojenské službě, se může vykonat též v nápravných zařízeních ministerstva národní obrany. Ve výkonu trestu je odsouzený soustavně vychováván k tomu, aby vedl řádný život pracujícího člověka.

(3) Byl-li trest odnětí svobody vykonán v nápravném zařízení ministerstva národní obrany, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 40

Mimořádné snížení trestu odnětí svobody

(1) Má-li soud vzhledem k výjimečným okolnostem případu nebo vzhledem k mimořádným poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestu dosáhnout i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby tímto zákonem stanovené.

(2) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, jestliže odsuzuje pachatele za přípravu k trestnému činu a má vzhledem k povaze a závažnosti přípravy za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestu dosáhnout i trestem kratšího trvání.

(3) Při snížení trestu odnětí svobody podle odstavce 1 nebo 2 nelze uložit trest

- a) pod pět let, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň dvanáct let,
- b) pod tři léta, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň osm let,
- c) pod jeden rok, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň pět let.

Ukládání trestu odnětí svobody zvláště nebezpečnému recidivistovi

§ 41

Pachatel, který

- a) znovu spáchal zvláště závažný úmyslný trestný čin, ač již byl pro takový nebo jiný zvláště závažný úmyslný trestný čin potrestán, nebo
- b) soustavně páchá úmyslné trestné činy téže povahy, ač již byl pro takové trestné činy vícekrát potrestán.

považuje se za zvláště nebezpečného recidivistu, jestliže uvedené okolnosti pro svou závažnost, zejména vzhledem k délce doby, která uplynula od posledního odsouzení, podstatně zvyšují stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

§ 42

(1) Horní hranice trestní sazby odnětí svobody stanovené v tomto zákoně se u zvláště nebezpečného recidivisty zvyšuje o jednu třetinu. Zvláště nebezpečnému recidivistovi soud uloží trest v horní polovině takto stanovené trestní sazby odnětí svobody.

(2) Horní hranice trestní sazby nesmí ani po zvýšení podle odstavce 1 převyšovat patnáct let.

Nápravné opatření

§ 43

(1) Trest nápravného opatření může soud uložit pouze v případě, že tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje a jestliže vzhledem k osobě pachatele a možnosti jeho nápravy uložení trestu odnětí svobody k dosažení účelu trestu není třeba.

(2) Nápravné opatření nelze uložit, je-li pachatel trvale práce neschopný, nebo jsou-li tu jiné okolnosti, které brání výkonu tohoto trestu.

§ 44

(1) Trest nápravného opatření může soud uložit v trvání od dvou měsíců do jednoho roku.

(2) Nápravné opatření se vykonává na svobodě. Odsouzený je povinen po dobu trestu vykonávat

práci za podmínek stanovených soudem podle odstavce 3 a 4.

(2) Z odměny za práci náležející odsouzenému připadá 10 až 25 % státu; výši srážek určí soud.

(4) Z důležitých důvodů může soud nařídit na dobu výkonu trestu i změnu zaměstnání pachatele v tom směru, aby vykonával práci méně odpovědnou, nebo na jiném pracovišti; v tom případě soud zároveň stanoví zásady pro určení druhu, způsobu a místa jeho zaměstnání. Soud může uložit pachateli na dobu trestu i jiná přiměřená omezení směřující k tomu, aby vedl řádný život pracujícího člověka.

§ 45

(1) Do doby výkonu nápravného opatření se nezapočítává doba, po kterou odsouzený z jakéhokoli důvodu nepracoval.

(2) Jestliže odsouzený v době po odsouzení až do skončení výkonu nápravného opatření nevedl řádný život pracujícího člověka nebo nevyhověl uloženým podmínkám, přemění soud trest nápravného opatření nebo jeho zbytek v trest odnětí svobody; přitom dva dny nevykonaného nápravného opatření se počítají za jeden den odnětí svobody.

(3) Byl-li trest nápravného opatření vykonán, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 46

Ztráta čestných titulů a vyznamenání

(1) Soud může uložit trest ztráty čestných titulů a vyznamenání, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky nebo z jiné zvlášť zavržitelné pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

(2) Ztráta čestných titulů a vyznamenání záleží v tom, že odsouzený ztrácí československá vyznamenání, čestná uznání, vědecké a umělecké hodnosti a jiné čestné tituly, jakož i právo nosit cizozemská vyznamenání a užívat cizozemských čestných titulů.

Ztráta vojenské hodnosti

§ 47

(1) Soud může uložit trest ztráty vojenské hodnosti, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný ze zvlášť zavržitelné pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

(2) Vojenský soud může uložit tento trest též vedle kratšího nepodmíněného trestu odnětí svo-

body, jestliže to vzhledem k povaze spáchaného trestného činu vyžaduje kázeň a pořádek v ozbrojených silách nebo v ozbrojeném sboru.

§ 48

Ztráta vojenské hodnosti záleží v tom, že se odsouzenému snižuje hodnost ve vojsku na hodnost vojína a odnímá se mu jeho hodnost v ozbrojeném sboru, jehož příslušníci podléhají pravomoci vojenských soudů.

Zákaz činnosti

§ 49

(1) Soud může uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až pět let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností.

(2) Trest zákazu činnosti jako trest samostatný může soud uložit pouze v případě, že tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje a jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

(3) Je-li trest zákazu činnosti uložen vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, doba výkonu trestu odnětí svobody se do doby výkonu zákazu činnosti nezapočítává.

§ 50

(1) Trest zákazu činnosti záleží v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje výkon určitého zaměstnání, povolání nebo funkce nebo takové činnosti, ke které je třeba zvláštního povolení.

(2) Byl-li trest zákazu činnosti vykonán, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

Propadnutí majetku

§ 51

Soud může vzhledem k okolnostem spáchaného trestného činu a poměrům pachatele uložit trest propadnutí majetku, odsuzuje-li pachatele k trestu smrti anebo odsuzuje-li jej k nepodmíněnému trestu odnětí svobody

- a) za úmyslný trestný čin spáchaný z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky, nebo
- b) za závažný úmyslný trestný čin, jímž pachatel získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.

§ 52

(1) Propadnutí majetku postihuje celý majetek odsouzeného nebo tu jeho část, kterou soud určí; propadnutí se však nevztahuje na prostředky nebo

věci, jichž je nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat.

(2) Výrokem o propadnutí majetku zaniká zá-
konné společenství majetkové.

(3) Vlastníkem propadlého majetku se stává
stát.

Peněžitý trest

§ 53

(1) Peněžitý trest ve výměře od 500 Kčs do
50.000 Kčs může soud uložit jako trest samostatný
pouze v případě, že tento zákon ve zvláštní části
uložení tohoto trestu dovoluje a jestliže vzhledem
k povaze spáchaného trestného činu a možnosti ná-
pravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení
účelu trestu není třeba.

(2) Vedle jiného trestu může soud uložit peně-
žitý trest, jestliže pachatel úmyslnou trestnou čin-
ností získal nebo se snažil získat majetkový
prospěch.

§ 54

(1) Při výměře peněžitého trestu přihledne
soud k osobním a majetkovým poměrům pachatele;
peněžitý trest neuloží, je-li zřejmé, že by byl ne-
dobytný.

(2) Vydobytá částka peněžitého trestu připadá
státu.

Propadnutí věci

§ 55

(1) Soud může uložit trest propadnutí věci,

- a) které bylo užito k spáchání trestného činu,
- b) která byla k spáchání trestného činu určena,
- c) kterou pachatel získal trestným činem nebo
jako odměnu za něj, nebo
- d) kterou pachatel nabyl za věc uvedenou pod
písm. c).

(2) Trest propadnutí věci může soud uložit, jen
jde-li o věc náležející pachateli.

(3) Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

§ 56

Trest propadnutí věci může soud uložit jako
trest samostatný pouze v případě, že tento zákon
ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje a
jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného
činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného
trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

§ 57

Vyhoštění

Soud může uložit pachateli, který není Česko-
slovenským občanem, trest vyhoštění z území re-
publiky jako trest samostatný nebo vedle jiného
trestu, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku,
anebo jiný obecný zájem.

Oddíl čtvrtý

Podmíněné odsouzení, podmíněné propuštění a upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti

Podmíněné odsouzení

§ 58

(1) Soud podmíněně odloží výkon trestu odnětí
svobody nepřevyšujícího dvě léta,

- a) jestliže vzhledem k osobě pachatele, zejména
s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a
prostředí, v kterém žije a pracuje, má důvodně
za to, že účelu trestu bude dosaženo i bez jeho
výkonu, nebo
- b) jestliže přijme záruku nabídnutou společenskou
organizací za nápravu pachatele a jestliže
vzhledem k výchovné síle kolektivu má dů-
vodně za to, že účelu trestu bude dosaženo i bez
jeho výkonu.

(2) Povolení podmíněného odkladu výkonu
trestu odnětí svobody se netýká výkonu ostatních
trestů uložených vedle tohoto trestu.

§ 59

(1) Při podmíněném odsouzení stanoví soud
zkušební dobu na jeden rok až pět let; zkušební
doba počíná právní mocí rozsudku.

(2) Podmíněně odsouzenému může soud uložit
přiměřená omezení směřující k tomu, aby vedl řád-
ný život pracujícího člověka; zpravidla mu má též
uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou
trestným činem způsobil.

(3) Doba, po kterou podmíněně odsouzený vedl
ve zkušební době řádný život pracujícího člověka
a vyhověl uloženým podmínkám, započítává se do
zkušební doby nově stanovené při podmíněném od-
souzení pro týž skutek nebo do zkušební doby sta-
novené při uložení úhrnného nebo souhrnného
trestu.

§ 60

(1) Jestliže podmíněně odsouzený vedl ve zku-
šební době řádný život pracujícího člověka a vy-
hověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se

osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná.

(2) Odvolala-li společenská organizace záruku za nápravu podmíněně odsouzeného, přezkoumá soud jeho chování během zkušební doby, a shledá-li, že podmíněně odsouzený neplní své poslání, rozhodne, že se trest vykoná; jinak podmíněně odsouzený ponechá v platnosti.

(3) Neučinil-li soud do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil.

(4) Bylo-li vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil (odstavec 3), hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

Podmíněné propuštění a podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti

§ 61

(1) Po výkonu poloviny uloženého nebo podle rozhodnutí presidenta republiky zmírněného trestu odnětí svobody může soud odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený ve výkonu trestu svým vzorným chováním a poctivým poměrem k práci prokázal polepšení a

- a) může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život pracujícího člověka, nebo
- b) soud přijme záruku nabídnutou společenskou organizací za dovršení nápravy odsouzeného.

(2) Po výkonu poloviny trestu zákazu činnosti může soud podmíněně upustit od výkonu jeho zbytku, jestliže odsouzený v době výkonu trestu vzorným plněním svých povinností v zaměstnání nebo v povolání a způsobem svého života prokázal, že dalšího výkonu tohoto trestu není třeba, anebo jestliže soud přijme záruku nabídnutou společenskou organizací za dovršení nápravy odsouzeného.

§ 62

Osoba odsouzená za trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 94), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), výzvědačství (§ 105) nebo některý obdobný trestný čin proti státu světové socialistické soustavy, dále za trestný čin válečné zrady (§ 114), spekulace podle § 117 odst. 2, 3, rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 3, 4, obecného ohrožení podle § 179 odst. 2, 3, vraždy (§ 219), loupeže podle § 234 odst. 2, 3, znásilnění podle § 241 odst. 2, 3, pohavního zneužívání podle § 242 odst. 3, 4, nebo genocidia (§ 259), jakož i zvlášť nebezpečný recidivista (§ 41) mohou být podmíněně propuštěni až po výkonu dvou třetin uloženého trestu odnětí svobody.

§ 63

(1) Při podmíněném propuštění stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až sedm let; zkušební doba počíná podmíněným propuštěním odsouzeného.

(2) Při podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti soud stanoví zkušební dobu až na dvě léta; zkušební doba počíná právní mocí rozhodnutí o tomto upuštění.

(3) Podmíněně propuštěnému může soud uložit přiměřená omezení směřující k tomu, aby vedl řádný život pracujícího člověka; může mu též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

§ 64

(1) Jestliže podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, vedl ve zkušební době řádný život pracujícího člověka a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se zbytek trestu vykoná.

(2) Vyslovil-li soud, že se podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, osvědčil, má se za to, že trest byl vykonán dnem, kdy byl podmíněně propuštěn nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upouští od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti.

(3) U podmíněně propuštěného nebo u odsouzeného, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, se má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy došlo k podmíněnému propuštění nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upouští od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, také tehdy, neučinil-li soud bez jeho viny do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1.

(4) Opětovně podmíněně propuštění z výkonu téhož trestu je možné po výkonu poloviny zbytku trestu a v případech uvedených v § 62 po výkonu dvou třetin zbytku trestu.

(5) Odvolala-li společenská organizace záruku za dovršení nápravy odsouzeného, přezkoumá soud jeho chování během zkušební doby, a shledá-li, že podmíněně propuštění nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti neplní své poslání, rozhodne, že se zbytek trestu vykoná; jinak podmíněně propuštění nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti ponechá v platnosti.

HLAVA PÁTÁ

ZÁNİK TRESTNOSTI A TRESTU

§ 65

Zánik nebezpečnosti trestného činu pro společnost

Trestnost činu, který byl v době spáchání pro společnost nebezpečný, zaniká, jestliže vzhledem

k změně situace anebo vzhledem k osobě pachatele pomnila nebezpečnost trestného činu pro společnost.

§ 66

Účinná lítost

Trestnost vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 94), záškodnickví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), podvracení republiky (§ 98), poškozování státu světové socialistické soustavy (§ 99), vyzvědačství (§ 105), ohrožení státního tajemství (§ 106 a 107), vyzvědačství a ohrožení státního tajemství ke škodě státu světové socialistické soustavy (§ 108), ohrožení hospodářského tajemství (§ 122), porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou (§ 124), ohrožení devizového hospodářství (§ 146 a 147), zkrácení daně (§ 148), vzpoury vězňů (§ 172), ohrožení služebního tajemství (§ 173), obecného ohrožení (§ 179 a 180), poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení (§ 182 až 184), šíření nakažlivé choroby (§ 189 až 192), ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami (§ 193 a 194), genocidia (§ 259) a používání zakázaného bojového prostředku (§ 262) zaniká, jestliže pachatel dobrovolně

- a) škodlivý následek trestného činu zamezil nebo napravil, nebo
- b) učinil o trestném činu oznámení v době, kdy škodlivému následku trestného činu mohlo být ještě zabráněno. Oznámení je nutno učinit prokurátoru nebo bezpečnostnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

§ 67

Promlčení trestního stíhání

(1) Trestnost činu zaniká uplynutím promlčecí doby, jež činí

- a) dvacet let, jde-li o trestný čin, za který tento zákon ve zvláštní části dovoluje uložení trestu smrti,
- b) deset let, činil-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně deset let,
- c) pět let, činil-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně tři léta,
- d) tři léta u ostatních trestných činů.

(2) Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou nebylo možno pachatele postavit před soud pro zákonnou překážku, ani doba, po kterou se zdržoval v cizině.

(3) Promlčení trestního stíhání se přerušuje

- a) vznesením obvinění pro trestný čin, o jehož promlčení jde, jakož i po něm následujícími úkony vyšetřovacího orgánu, prokurátora nebo

soudu směřujícími k trestnímu stíhání pachatele, nebo

- b) spáchal-li pachatel v promlčecí době trestný čin nový, na který tento zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.

(4) Přerušením promlčení počíná nová promlčecí doba.

§ 68

Promlčení výkonu trestu

(1) Uložený trest nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby, jež činí

- a) dvacet let, jde-li o odsouzení k trestu smrti,
- b) patnáct let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu deset let,
- c) deset let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nejméně na pět let,
- d) pět let při odsouzení k jinému trestu.

(2) Promlčecí doba počíná právní mocí rozsudku a při podmíněném odsouzení právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná. Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou nebylo možno trest vykonat proto, že se odsouzený zdržoval neoprávněně v cizině. Pokud jde o zákaz činnosti, peněžitý trest a vyhoštění, do promlčecí doby se nezapočítává též doba, po kterou byl na odsouzeném vykonáván trest odnětí svobody.

(3) Promlčení výkonu trestu se přerušuje,

- a) učinil-li soud opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde, nebo
- b) spáchal-li odsouzený v promlčecí době trestný čin nový, na který tento zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.

(4) Přerušením promlčení počíná nová promlčecí doba.

Zahlázení odsouzení

§ 69

(1) Soud zahladí odsouzení, vedl-li odsouzený po výkonu nebo prominutí trestu anebo po promlčení jeho výkonu řádný život pracujícího člověka nepřetržitě po dobu nejméně

- a) deseti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu pět let,
- b) pěti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu jeden rok,
- c) tří let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nepřevyšujícímu jeden rok,
- d) jednoho roku, jde-li o odsouzení k peněžitému trestu nebo k propadnutí věci.

(2) Jde-li o odsouzení k ztrátě čestných titulů a vyznamenání, k ztrátě vojenské hodnosti nebo

propadnutí majetku, řídí se doba uvedená v odstavci 1 podle délky trestu odnětí svobody, vedle něhož byl uvedený trest uložen.

(3) Jestliže odsouzený prokázal po výkonu nebo prominutí trestu anebo promlčení jeho výkonu svým vzorným chováním a poctivým poměrem k práci, že se napravil, může soud zahladit odsouzení na žádost společenské organizace nebo odsouzeného i před uplynutím doby uvedené v odstavci 1.

(4) Doba uvedená v odstavci 1 se v případě, že se u podmíněně propuštěného má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy odsouzený byl podmíněně propuštěn, řídí délkou skutečného výkonu trestu; v případě, že trest byl zmírněn rozhodnutím presidenta republiky, řídí se délkou trestu takto zmírněného.

§ 70

(1) Bylo-li odsouzení zahlazeno, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

(2) Bylo-li pachateli uloženo více trestů vedle sebe, nelze odsouzení zahladit, dokud neuplyne doba pro zahlázení toho trestu, k jehož zahlázení tento zákon stanoví dobu nejdelší.

(3) Ustanovení odstavce 2 se užije přiměřeně též na případ, že pachateli bylo uloženo vedle sebe více trestů, stran kterých může podle tohoto zákona nastat účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen (§ 39 odst. 3, § 45 odst. 3, § 50 odst. 2 a § 60 odst. 4).

HLAVA ŠESTÁ

OCHRANNÁ OPATŘENÍ

§ 71

Druhy ochranných opatření

Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení a zabránění věcí a u mladistvých též ochranná výchova.

§ 72

Ochranné léčení

(1) Soud uloží ochranné léčení v případě uvedeném v § 25 a § 32 odst. 2, nebo jestliže pachatel činu jinak trestného není pro nepřičetnost trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný.

(2) Soud tak může učinit též tehdy, jestliže

- a) pachatel trestný čin spáchal ve stavu zmenšené přičetnosti a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo
- b) pachatel, který se oddává nadměrnému požívání alkoholických nápojů nebo omamných prostředků, spáchal trestný čin v opilosti nebo v jiném podobném opojení.

(3) Ochranné léčení může soud uložit i vedle trestu, anebo při upuštění od potrestání.

(4) Ochranné léčení se vykonává v léčebném ústavu.

(5) Ochranné léčení potrvá, dokud to vyžaduje jeho účel. O propuštění z ochranného léčení rozhoduje soud.

(6) Od výkonu ochranného léčení soud upustí, pomínou-li před jeho započítáním okolnosti, pro něž bylo uloženo.

§ 73

Zabránění věcí

(1) Nebyl-li uložen trest propadnutí věcí uvedené v § 55 odst. 1, může soud uložit, že se taková věc zabírá,

- a) náleží-li pachateli, kterého nelze stíhat nebo odsoudit,
 - b) náleží-li pachateli, od jehož potrestání soud upustil, nebo
 - c) vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku, popřípadě jiný obdobný obecný zájem.
- (2) Vlastníkem zabraně věcí se stává stát.

HLAVA SEDMÁ

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O STÍHÁNÍ MLADISTVÝCH

§ 74

Obečné ustanovení

(1) Při trestání osoby, která v době spáchání trestného činu dovršila patnáctý rok a nepřekročila osmnáctý rok svého věku (mladistvý), přihlídnou soud k zvláštní péči, kterou socialistická společnost věnuje mládeži.

(2) Pokud tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na mladistvého ostatních ustanovení tohoto zákona.

§ 75

Trestní odpovědnost

Čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně, není trestným činem, jestliže je spáchán mladistvým a stupeň jeho nebezpečnosti pro společnost je malý.

§ 76

Účel trestu

Účelem trestu u mladistvého je především vychovat ho v řádného pracujícího člověka, a to se zřetelem k jeho osobním vlastnostem, k jeho rodinné výchově a k prostředí, z něhož pochází.

§ 77

Upuštění od potrestání

(1) Upustil-li soud od potrestání mladistvého, může požádat společenskou organizaci, i když nenabídla záruku za jeho nápravu, aby pomáhala vytvářet podmínky pro to, aby mladistvý žil řádným životem pracujícího člověka.

(2) Soud může upustit od potrestání mladistvého také tehdy, má-li za to, že ochranná výchova (§ 84), kterou zároveň ukládá, zajistí nápravu mladistvého lépe než trest.

Ukládání trestu

§ 78

Mladistvému může soud uložit pouze tresty odnětí svobody a propadnutí věci, a je-li výdělečně činný, také nápravné opatření nebo peněžitý trest.

§ 79

(1) Trestní sazby odnětí svobody stanovené v tomto zákoně se u mladistvých snižují na polovinu, přičemž však horní hranice trestní sazby nesmí převyšovat pět let a dolní hranice jeden rok.

(2) V případě, že mladistvý spáchal trestný čin, za který tento zákon ve zvláštní části dovoluje uložení trestu smrti, a že stupeň nebezpečnosti takového trestného činu pro společnost vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku je mimořádně vysoký, může mu soud uložit trest odnětí svobody na pět až deset let, má-li za to, že by trest v rozmezí naznačeném v odstavci 1 k dosažení účelu trestu nepostačoval.

(3) Soud může uložit trest odnětí svobody na pět až deset let mladistvému též tehdy, jestliže spáchal jako voják za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace trestný čin, za který tento zákon ve zvláštní části dovoluje uložení trestu smrti, a takovým trestným činem byly zmařeny nebo podstatně ohroženy bojové akce nebo zvýšenou měrou ohrožena kázeň nebo pořádek v ozbrojených silách nebo v ozbrojeném sboru, a jestliže soud má za to, že by trest v rozmezí naznačeném v odstavci 1 k dosažení účelu trestu nepostačoval.

§ 80

Úhrnný a souhrnný trest

Ukládá-li soud úhrnný nebo souhrnný trest pachateli, který spáchal trestné činy jednak před tím, než překročil osmnáctý rok svého věku, jednak po

tom, co tento rok dovršil, postupuje podle ustanovení § 35. popřípadě § 37, přičemž se hranice trestních sazeb u trestných činů spáchaných před tím, než překročil osmnáctý rok, posuzují podle ustanovení § 79.

§ 8.

Výkon trestu odnětí svobody

(1) Trest odnětí svobody se u mladistvých vykonává ve zvláštních ústavech k tomu zřízených.

(2) Ve výkonu trestu je nutno řádným pedagogickým vedením zabezpečit výchovu mladistvého a jeho přípravu na budoucí povolání.

§ 82

Podmíněné odsouzení

(1) Při podmíněném odsouzení mladistvého stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až tři léta.

(2) Nedovrší-li mladistvý, který byl podmíněně odsouzen, v době, kdy zavinil příčinu k výkonu trestu, dvacátý rok svého věku, může soud vzhledem k výjimečným okolnostem případu podmíněné odsouzení ponechat v platnosti. Přitom může zkušební dobu přiměřeně prodloužit, ne však o více než dvě léta.

§ 83

Podmíněné propuštění

(1) O tom, zda se mladistvý podmíněně propouští na svobodu, rozhodne soud již po výkonu třetiny trestu odnětí svobody.

(2) Vysloví-li soud, že se podmíněně propuštěný mladistvý ve zkušební době osvědčil, jeho odsouzení zároveň zahladí.

(3) Ustanovení § 62 se na mladistvého neuzije.

Ochranná výchova

§ 84

(1) Soud může uložit ochrannou výchovu, jestliže bylo upuštěno od potrestání mladistvého a

- a) o výchovu mladistvého není náležitě postaráno,
- b) dosavadní výchova mladistvého byla zanedbána, nebo
- c) vyžaduje to prostředí, v němž mladistvý žije.

(2) Ochrannou výchovu nelze uložit, jde-li o vojáka.

§ 85

(1) Ochranná výchova se vykonává ve zvláštních výchovných zařízeních; vyžaduje-li to však

zdravotní stav chovance, vykonává se v léčebném ústavu

(2) Ve výkonu ochranné výchovy je nutno řádným pedagogickým vedením zabezpečit přípravu chovance na jeho budoucí povolání.

(3) Ochranná výchova potrvá, dokud to vyžaduje její účel, nejdéle však do dovršení osmnáctého roku věku chovance; vyžaduje-li to zájem chovance, může ji soud prodloužit do dovršení jeho devatenáctého roku.

(4) Od výkonu ochranné výchovy soud upustí, pominou-li před jejím započatím okolnosti, pro něž byla uložena.

§ 88

Spáchala-li osoba, která dovršila dvanáctý rok svého věku a je mladší než patnáct let, některý čin, za který tento zákon ve zvláštní části dovoluje uložení trestu smrti, uloží soud v občanskoprávním řízení její ochrannou výchovu; soud tak může učinit též tehdy, jestliže je to nutné k zajištění řádné výchovy osoby mladší než patnáct let, která spáchala čin, který by jinak byl trestným činem.

§ 87

Zahlázení odsouzení

(1) O tom, zda se odsouzení mladistvého zahlašuje, rozhodne soud, přihlížeje k chování mladistvého ve výkonu trestu odnětí svobody, po výkonu tohoto trestu. Byl-li trest podle rozhodnutí presidenta republiky zmírněn, soud takto postupuje poté, co mladistvý byl po výkonu zmírněného trestu propuštěn na svobodu.

(2) Odsouzení mladistvého, jemuž byl uložen pouze peněžitý trest, může soud zahladit již po výkonu tohoto trestu. Bylo-li rozsudkem jako samostatný trest uloženo propadnutí věci, může soud zahladit takové odsouzení mladistvého již po právní moci rozsudku.

HLAVA OSMA

SPOLEČNĚ USTANOVENÍ

§ 88

K okolnostem, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlížejí jen tehdy, jestliže pro svou závažnost podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

§ 89

(1) Pokud se v tomto zákoně mluví o soudu, rozumí se jím okresní (obvodní) soud, krajský (městský) soud a Nejvyšší soud a v oboru vojenského

soudnictví vojenský obvodový soud a vyšší vojenský soud.

(2) Trestným činem se rozumí jen čin soudně trestný, a pokud z jednotlivého ustanovení nevyplývá něco jiného, též příprava k trestnému činu, pokud trestného činu, organizátorství, návod a pomoc.

(3) Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých poměrů povinen.

(4) Trestný čin je spáchán výdělečně, opatruje-li si pachatel soustavou trestnou činností po delší dobu alespoň zčásti zdroj příjmů.

(5) Trestný čin je spáchán veřejně, jestliže je spáchán

- a) obsahem tiskoviny nebo rozšiřovaného spisu, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo
- b) před více než dvěma osobami současně přítomnými.

(6) Trestný čin je spáchán se zbraní, jestliže pachatel nebo s jeho vědomím některý ze spolupachatelů užije zbraň k útoku, k překonání nebo zamezení odporu anebo jestliže ji k tomu účelu má u sebe; zbraní se tu rozumí, pokud z jednotlivého ustanovení nevyplývá něco jiného, cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.

(7) Těžkou újmu na zdraví se rozumí jen vážná porucha zdraví nebo vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmu na zdraví

- a) zmrzačení,
- b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti,
- c) ochromení údu,
- d) ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí,
- e) poškození důležitého orgánu,
- f) zohydění,
- g) vyvolání potratu,
- h) mučivé útrapy, nebo
- ch) delší dobu trvající porucha zdraví.

(8) Osobou blízkou se rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec a manžel; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá právem pocítovala jako újmu vlastní.

(9) Veřejným činitelem je volený funkcionář nebo jiný odpovědný pracovník národního výboru, soudu nebo jiného státního orgánu, státního hospodářského, družstevního nebo společenského organizace nebo příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, pokud se podílí na plnění úkolů společnosti

a státu a používá přitom pravomocí, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. K trestní odpovědnosti a ochraně veřejného činitele se podle jednotlivých ustanovení tohoto zákona vyžaduje, aby trestný čin byl spáchán v souvislosti s jeho pravomocí a odpovědností.

(10) Státním tajemstvím se rozumí vše, co v důležitém zájmu republiky, zejména v zájmu politickém, vojenském nebo hospodářském, má zůstat utajeno před nepovolanou osobou.

(11) Hospodářským tajemstvím se rozumí vše, co je důležité pro hospodářskou činnost a v obecném zájmu má zůstat utajeno před nepovolanou osobou.

(12) Služebním tajemstvím se rozumí důležitá skutečnost, která souvisí s činností národního výboru, soudu, ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru nebo jiného státního orgánu, státní hospodářské, družstevní nebo společenské organizace a v obecném zájmu má zůstat utajena před nepovolanou osobou.

(13) Kde tento zákon spojuje s uplynutím určité doby nějaký účinek, nezapočítává se do ní den, kdy nastala událost určující její začátek.

§ 90

(1) Jestliže k spáchání trestného činu tento zákon vyžaduje zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele, může být pachatelem nebo spolupachatelem trestného činu pouze osoba, která má požadovanou vlastnost, způsobilost nebo postavení. Pachatelem nebo spolupachatelem trestného činu vojenského podle hlavy dvanácté zvláštní části tohoto zákona může být jen voják.

(2) Organizátorem, návodcem nebo pomocníkem trestného činu uvedeného v odstavci 1 může být i osoba, která nemá vlastnost, způsobilost nebo postavení tam vyžadované.

(3) Kde se v tomto zákoně mluví o vojáku, rozumí se jím

- a) voják v činné službě,
- b) osoba, která se povoláním k zvláštní službě stala příslušníkem ozbrojených sil,
- c) příslušník vojensky organizovaného nebo jiného sboru, jehož příslušníci podléhají podle zvláštních zákonů ustanovením o trestných činech vojenských, je-li v činné službě,
- d) voják nebo příslušník sboru uvedeného pod písm. c) mimo činnou službu, je-li ve služebním stejnokrojí, nebo
- e) válečný zajatec.

(4) Kde se v tomto zákoně mluví o vojenské službě nebo o vojenské povinnosti, rozumí se tím služba nebo povinnost osob uvedených v odstavci 3.

ČÁST DRUHÁ ZVLÁŠTNÍ ČÁST

HLAVA PRVNÍ

TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLICE

Oddíl první

Trestné činy proti základům republiky

§ 91

Vlastizrada

Československý občan, který ve spojení s cizí mocí nebo s cizím činitelem spáchá trestný čin rozvracení republiky, teroru, záškodnictví nebo sabotáže, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo trestem smrti.

§ 92

Rozvracení republiky

(1) Kdo v úmyslu rozvracet socialistické společenské a státní zřízení, územní celistvost nebo obranyschopnost republiky anebo zničit její samostatnost

- a) účastní se násilných akcí nebo hromadných nepokojů proti republice, jejím orgánům nebo společenským organizacím pracujících, nebo
- b) provádí jinou zvlášť nebezpečnou činnost proti základům republiky nebo jejím důležitým mezinárodním zájmům,

bude potrestán odnětím svobody na osm až dvanáct let.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo trestem smrti bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,
- c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- d) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

Teror

§ 93

Kdo v úmyslu poškodit socialistické společenské a státní zřízení republiky jiného úmyslně usmrtí nebo se o to pokusí, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo trestem smrti.

§ 94

(1) Kdo v úmyslu odstrašit jiného od aktivní účasti na plnění úkolů socialistické společnosti

nebo mu takovou činnost znemožnit někomu ublíží na zdraví, způsobí škodu nebo jinou závažnou újmu anebo se o to pokusí, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) pokusí-li se takovým činem způsobit těžkou újmu na zdraví,
- c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
- d) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo trestem smrti bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt,
- b) ohrozí-li takovým činem život více osob,
- c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu, nebo
- d) spáchá-li některý z činů uvedených v odstavci 2 za branné pohotovosti státu.

Zaškodnictví

§ 95

(1) Kdo v úmyslu poškodit socialistické společnosti a státní zřízení nebo obranyschopnost republiky

- a) vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání (obecné nebezpečí), nebo
- b) obecné nebezpečí zvýší anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění,

bude potrestán odnětím svobody na pět až dvanáct let.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo trestem smrti bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,
- c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- d) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

§ 96

(1) Kdo v úmyslu uvedeném v § 95 odst. 1 cizí nebo vlastní věc zničí, poškodí nebo učiní neupo-

třebitelnou, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo trestem smrti bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu.

§ 97

Sabotáž

(1) Kdo v úmyslu poškodit socialistické společnosti a státní zřízení nebo obranyschopnost republiky zneužije svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce nebo se dopustí jiného jednání k tomu, aby

- a) mařil nebo ztěžoval plnění důležitého úkolu státního orgánu, ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, hospodářské nebo společenské organizace nebo jiné instituce, nebo
- b) způsobil v činnosti takového orgánu anebo takové organizace nebo instituce poruchu nebo jinou závažnou škodu,

bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na osm až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo
- b) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo trestem smrti bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,
- b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- c) zorganizuje-li takový čin za branné pohotovosti státu.

§ 98

Podvracení republiky

(1) Kdo z nepřátelství k socialistickému společnosti a státnímu zřízení republiky provádí podvratnou činnost proti jejímu společenskému a státnímu zřízení, proti její územní celistvosti, obranyschopnosti nebo samostatnosti anebo proti jejím mezinárodním zájmům, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve spojení s cizí mocí nebo s cizím činitelem,
- b) spáchá-li takový čin ve větším rozsahu, nebo
- c) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

§ 99

Poškozování státu světové
socialistické soustavy

Kdo spáchá některý z trestných činů uvedených v § 92 až 98 namířený proti některému státu světové socialistické soustavy, bude potrestán tresty stanovenými v oněch ustanoveních.

§ 100

Pobuřování

(1) Kdo z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky nejméně dvě osoby pobuřuje

- a) proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky,
- b) proti její územní celistvosti, obranyschopnosti nebo samostatnosti, nebo
- c) proti spojeneckým nebo přátelským vztahům republiky k jiným státům,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky umožní nebo usnadní šíření pobuřujícího projevu uvedeného v odstavci 1.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným podobně účinným způsobem, nebo
- b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za branné pohotovosti státu.

§ 101

Zneužívání náboženské funkce

Kdo z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky zneužije své náboženské funkce v úmyslu nepřiznivě-ovlivňovat věci obecného zájmu, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

Hanobení republiky a jejího
představitele

§ 102

Kdo veřejně hanobí republiku, Národní shromáždění, Slovenskou národní radu nebo jejich předsednictvo anebo vládu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením.

§ 103

—Kdo snižuje vážnost prezidenta republiky, nebo kdo veřejně hanobí jiného čelného představitele republiky pro výkon jeho pravomocí nebo vůbec pro jeho činnost v životě politickém,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením.

§ 104

Hanobení státu světové socialistické soustavy a jeho
představitele

Kdo veřejně hanobí některý stát světové socialistické soustavy nebo jeho čelného představitele, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením.

Oddíl druhý

Trestné činy proti bezpečnosti
republiky

§ 105

Vyzvědačství

(1) Kdo vyzvídá státní tajemství s cílem vyrazit je cizí moci,

kdo s takovým cílem sbírá údaje obsahující státní tajemství, nebo

kdo státní tajemství cizí moci úmyslně vyrazí,

bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo umožní nebo usnadní činnost pachatelů činu uvedeného v odstavci 1 nebo organizací, jejímž cílem je vyzvídat státní tajemství.

(3) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo trestem smrti bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizace, jejímž cílem je vyzvídat státní tajemství,
- b) spáchá-li takový čin výdělečně nebo ve značném rozsahu,
- c) týká-li se takový čin státního tajemství zvlášť důležitého, nebo
- d) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

Ohrožení státního tajemství

§ 106

(1) Kdo vyzvídá státní tajemství s cílem vyrazit je nepovolané osobě,

kdo s takovým cílem sbírá údaje obsahující státní tajemství, nebo

kdo státní tajemství nepovolané osobě úmyslně vyzradí,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(²) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) týká-li se čin uvedený v odstavci 1 státního tajemství zvlášť důležitého,
- b) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu, nebo
- c) vyzradí-li nepovolané osobě úmyslně státní tajemství, jehož uchovávání mu bylo zvlášť uloženo.

§ 107

(¹) Kdo z nedbalosti způsobí vyrazení státního tajemství nepovolané osobě, anebo ztrátu listiny nebo věci obsahující státní tajemství, ačkoliv

- a) je podle svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce povinen je uchovávat, nebo
- b) jde o státní tajemství zvlášť důležité,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti.

(²) Kdo z nedbalosti způsobí, že se státní tajemství stalo známým v cizině, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti.

§ 108

Vyzvědačství a ohrožení státního tajemství ke škodě státu světové socialistické soustavy

Kdo spáchá trestný čin vyzvědačství (§ 105) nebo ohrožení státního tajemství (§ 106 a 107) ke škodě některého ze států světové socialistické soustavy, bude potrestán tresty stanovenými v oněch ustanoveních.

§ 109

Opuštění republiky

(¹) Kdo bez povolení opustí území republiky, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo nápravným opatřením.

(²) Stejně bude potrestán československý občan, který bez povolení zůstane v cizině.

(³) Kdo čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 zorganizuje, nebo

kdo přes hranice převede skupinu osob nebo opětovně převádí osoby, které bez povolení opouštějí území republiky,

bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

§ 110

Vniknutí na území republiky

Kdo nejso československým občanem vnikne na území republiky, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 111

Porušování předpisů o mezinárodních letech

Kdo poruší předpisy o mezinárodních letech, zejména tím, že vnikne letadlem na území republiky, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem.

§ 112

Poškození zájmů republiky v cizině

Československý občan nebo obyvatel republiky bez státní příslušnosti, který poškozuje zájmy republiky tím, že rozšiřuje nebo umožňuje rozšiřovat v cizině nepravdivou zprávu o poměrech v republice, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

Oddíl třetí

Trestné činy proti obraně vlasti

§ 113

Spolupráce s nepřitelem

Kdo za branné pohotovosti státu opatřuje nepříteli prospěch nebo ho jakkoli podporuje, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, odnětím svobody na jeden rok až deset let.

§ 114

Válečná zrada

Československý občan, který za branné pohotovosti státu koná službu v nepřátelském vojsku nebo v nepřátelském ozbrojeném sboru, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let nebo trestem smrti.

§ 115

Služba v cizím vojsku

(¹) Československý občan, který bez povolení koná službu ve vojsku cizí moci nebo v cizím ozbrojeném sboru, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(²) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu.

HLAVA DRUHÁ
TRESTNÉ ČINY HOSPODÁRSKÉ

Oddíl první

Trestné činy proti hospodářské soustavě

§ 116

Odnětí věci hospodářskému určení

(1) Kdo zabraňuje hospodářskému využití výrobního prostředku většího hospodářského významu, který má ve vlastnictví nebo v držení, tím, že jej zničí, poškodí, učiní neupotřebitelným, zašantročí nebo zatajuje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo

- a) způsobem uvedeným v odstavci 1 zabraňuje hospodářskému využití zásob předmětů potřeby většího rozsahu, jež má ve vlastnictví nebo v držení, nebo
- b) takové zásoby hromadí.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 za branné pohotovosti státu.

§ 117

Spekulace

(1) Kdo si opatří nebo přechovává předměty potřeby ve větším rozsahu nebo předmět větší hodnoty v úmyslu je se získkem prodat nebo směniti anebo získat jinou výhodu, nebo

kdo takovou činnost zprostředkuje, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin výdělečně, nebo
- c) získá-li takovým činem značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 vážnou poruchu v zásobování, nebo
- b) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

§ 118

Nedovolené podnikání

(1) Kdo neoprávněně provozuje ve větším rozsahu soukromé výrobní nebo jiné výdělečné podnikání, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán

- a) používá-li k činu uvedenému v odstavci 1 jiného jako pracovní síly, nebo
- b) získá-li takovým činem značný prospěch.

§ 119

Neplnění úkolů při provozu soukromého hospodářství

Kdo při provozu soukromého hospodářství nesplní, byť i z nedbalosti, ve větším rozsahu úkoly vyplývající z hospodářského plánu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

§ 120

Zneužívání socialistického podnikání

(1) Kdo zneužije svého zaměstnání nebo jiného obdobného poměru v státní, družstevní nebo jiné socialistické organizaci tím, že ve větším rozsahu provozuje na její úkor nebo pod jejím jménem výrobní nebo jinou výdělečnou činnost k soukromému obohacení, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch,
- b) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo
- c) naruší-li takovým činem podstatně plnění úkolu státní, družstevní nebo jiné socialistické organizace.

§ 121

Poškození spotřebitele

(1) Pracovník státní, družstevní nebo jiné socialistické organizace, který sobě nebo jinému opatří prospěch většího rozsahu tím, že poškozuje spotřebitele na jakosti, množství nebo ceně zboží nebo služeb, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) zorganizuje-li čin uvedený v odstavci 1, nebo
- b) získá-li takovým činem značný prospěch.

§ 122

Ohrožení hospodářského tajemství

(1) Kdo vyzvídá hospodářské tajemství v úmyslu vyzradit je nepovoláné osobě, nebo

kdo hospodářské tajemství nepovolane osobě úmyslně vyzradí.

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo z nedbalosti způsobí, že se hospodářské tajemství stalo známým v cizině.

(3) Kdo hospodářské tajemství vyzvídá v úmyslu vyzradit je do ciziny, nebo

kdo hospodářské tajemství úmyslně do ciziny vyzradí,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 3 značnou škodu.

§ 123

Neoprávněné nakládání s vynálezem

(1) Kdo vynález učiněný v republice přihlásí bez souhlasu československých úřadů v cizině, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán československý občan, který poškodí zájmy republiky tím, že bez souhlasu československých úřadů dá cizinci souhlas k využití vynálezu v cizině.

§ 124

Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

(1) Kdo značnou měrou ohrozí obecný zájem tím, že poruší zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami, nebo
- b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

Oddíl druhý

Trestné činy proti hospodářské kázi

Narušování řízení, plánování a kontroly národního hospodářství

§ 125

(1) Odpovědný hospodářský pracovník, který v úmyslu zajistit státu, družstevní nebo jiné socia-

listické organizaci nebo její složce neoprávněné výhody uvede ve výkazu nebo hlášení sloužících k řízení, plánování nebo kontrole národního hospodářství, anebo ke stanovení cen o závažných skutečnostech nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo nápravným opatřením bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 vážnou poruchu v chodu národního hospodářství nebo jiný, zvlášť závažný následek.

§ 126

Odpovědný pracovník, který, byť i z nedbalosti, uvede ve výkazu nebo hlášení sloužících k řízení, plánování nebo kontrole národního hospodářství o závažných skutečnostech nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

§ 127

Porušování povinností při nakládání s finančními a hmotnými prostředky

(1) Odpovědný hospodářský pracovník, který při hospodaření s finančními nebo hmotnými prostředky státní, družstevní nebo jiné socialistické organizace v úmyslu zajistit takové organizaci nebo její složce neoprávněné výhody poruší závažným způsobem svou povinnost, zejména tím, že ve větším rozsahu neoprávněné vytváří nebo používá finanční fondy nebo rezervy anebo neoprávněné nakládá s hmotnými prostředky, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odpovědný hospodářský pracovník, který za práce vykonané ve prospěch státní, družstevní nebo jiné socialistické organizace poskytne z jejich finančních nebo hmotných prostředků jinému neoprávněné nebo nepřiměřené výhody v úmyslu zajistit plnění úkolů této organizace, bude potrestán, nejde-li zejména vzhledem k nápadnému nepoměru těchto výhod k hodnotě vykonaných prací o čin přísněji trestný, odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo nápravným opatřením bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu na majetku, který je v socialistickém vlastnictví, nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 128

Dodávka výrobku a prací zvlášť vadné jakosti

(1) Odpovědný hospodářský pracovník, který v úmyslu zajistit státní, družstevní nebo jiné socialistické organizaci nebo její složce neoprávněné výhody dá příkaz nebo souhlas k dodání

a) zvlášť vadného výrobku nebo prací, ač ví, že jich odběratel nemůže použít ke splnění svých úkolů, nebo

b) výrobku nebo prací a zatají přítom jejich podstatné vady, které jsou mu známy,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo nápravným opatřením bude pachatel potrestán, způsobil-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu na majetku, který je v socialistickém vlastnictví, nebo jiný zvlášť závažný následek.

Porušování povinností v provozu socialistické organizace

§ 129

(1) Kdo úmyslně poruší nebo nesplní důležitou povinnost svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce, zejména technologickou kázeň, a způsobí tím poruchu v hospodářském provozu nebo v hospodářské činnosti státní, družstevní nebo jiné socialistické organizace nebo větší škodu na majetku, který je v socialistickém vlastnictví, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let nebo nápravným opatřením bude pachatel potrestán, způsobil-li činem uvedeným v odstavci 1 vážnou poruchu v hospodářském provozu nebo v hospodářské činnosti státní, družstevní nebo jiné socialistické organizace nebo značnou škodu na majetku, který je v socialistickém vlastnictví.

§ 130

(1) Kdo z nedbalosti poruší nebo nesplní důležitou povinnost svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce, zejména technologickou kázeň, a způsobí tím poruchu v hospodářském provozu nebo v hospodářské činnosti státní, družstevní nebo jiné socialistické organizace nebo větší škodu na majetku, který je v socialistickém vlastnictví, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo

peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobil-li činem uvedeným v odstavci 1 vážnou poruchu v hospodářském provozu nebo v hospodářské činnosti státní, družstevní nebo jiné socialistické organizace nebo značnou škodu na majetku, který je v socialistickém vlastnictví.

§ 131

Společné ustanovení

Na veřejného činitele, který při výkonu své pravomoci spáchá některý z trestných činů uvedených v § 125 až 128, anebo trestný čin uvedený v § 129, pokud je při jeho spáchání veden úmyslem uvedeným v § 125 odst. 1, nepoužije se ustanovení tohoto zákona o trestných činech veřejných činitelů nebo o vyšší trestnosti veřejných činitelů.

Oddíl třetí

Trestné činy proti majetku v socialistickém vlastnictví

§ 132

Rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví

(1) Kdo majetek, který je v socialistickém vlastnictví, rozkrádá tak, že

a) přivlastní si věc z takového majetku tím, že se jí zmocní,

b) přivlastní si věc z takového majetku, která mu byla svěřena, nebo

c) ke škodě takového majetku sebe nebo jiného obohatí tím, že někoho uvede v omyl nebo jeho omylu využije,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čín uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čín výdělečně,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo

d) pokusí-li se bezprostředně po činu uvedeném v odstavci 1 písm. a) uchovat si věc násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, jestliže činem uvedeným v odstavci 1 způsobí značnou škodu a

a) k takovému činu zneužije svého postavení veřejného činitele, nebo

b) takový čín zorganizuje.

(4) Stejně jako v odstavci 3 bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 133

Neoprávněné užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví

(1) Kdo se zmocní věci větší hodnoty z majetku, který je v socialistickém vlastnictví, v úmyslu jí přechodně užívat, nebo

kdo neoprávněně takové věci, která mu byla svěřena, přechodně užívá,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo nápravným opatřením bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 134

Podílnictví ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví

(1) Kdo ukryje anebo na sebe nebo jiného převede

- a) věc, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou, ač ví, že jde o věc z majetku, který je v socialistickém vlastnictví, nebo
- b) to, co za takovou věc bylo opatřeno,

bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán;

- a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch, nebo
- b) spáchá-li takový čin výdělečně.

(3) Kdo ukryje anebo na sebe nebo jiného převede z nedbalosti věc větší hodnoty, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou ke škodě majetku, který je v socialistickém vlastnictví, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

§ 135

Zatajení věci z majetku v socialistickém vlastnictví

(1) Kdo si přivlastní věc, která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, ač ví, že jde o věc z majetku, který je v socialistickém vlastnictví, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch.

Poškozování majetku v socialistickém vlastnictví

§ 136

(1) Kdo na majetku, který je v socialistickém vlastnictví, způsobí úmyslně škodu zejména tím, že

- a) věc z takového majetku zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou, nebo
- b) nekalým jednáním zmaří uplatnění, vymáhání nebo uspokojení pohledávky proti dlužníku, který není socialistickou organizací,

bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 písm. a) na věci, která požívá ochrany podle zvláštních předpisů.

§ 137

(1) Kdo porušením důležité povinnosti uložené mu podle zákona nebo jednáním svědčícím o neodpovědném postoji k majetku, který je v socialistickém vlastnictví, způsobí z nedbalosti na takovém majetku větší škodu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu.

§ 138

Pletichy proti sociálnímu zabezpečení a nemocenskému pojištění

Kdo se v úmyslu získat neoprávněně dávky nebo jiné výhody plynoucí ze sociálního zabezpečení (pojištění, zaopatření) nebo z nemocenského pojištění (péče) dopustí pletich tím, že se poškodí na zdraví, padělá listinu, uvede nepravdivé okolnosti nebo použije jiného úskoku, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, odnětím svobody až na tři léta nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

§ 139

Společné ustanovení

Ochrana podle ustanovení tohoto oddílu se poskytuje též majetku, který je dotován ze státních

prostředků, a věcem, které jsou v opatrování socialistické organizace nebo státního orgánu.

Oddíl čtvrtý

Trestné činy proti měně a trestné činy daňové

§ 140

Padělaní a pozměňování peněz

(1) Kdo padělá nebo pozmění peníze v úmyslu udát je jako pravé nebo platné anebo jako peníze vyšší hodnoty, nebo

kdo padělané nebo pozměněné peníze udá jako pravé,

bude potrestán odnětím svobody na pět až deset let.

(2) Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) spáchá-li takový čin ve značném rozsahu.

§ 141

Udávání padělaných a pozměněných peněz

Kdo padělané nebo pozměněné peníze, jimiž mu bylo placeno jako pravými, udá jako pravé, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

§ 142

Výroba a držení padělatelského náčiní

(1) Kdo vyrobí, sobě nebo někomu jinému opatří anebo přechovává nástroj nebo jiný předmět způsobilý k padělaní nebo pozměňování peněz, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 při výkonu svého povolání.

§ 143

Společné ustanovení

Ochrana podle § 140 až 142 se poskytuje též penězům cizozemským, jakož i tuzemským a cizozemským cenným papírům hromadně vydaným, které znějí na majitele nebo jsou rubropisem převoditelné, a šekům.

§ 144

Ohrožování oběhu tuzemských peněz

(1) Kdo neoprávněně vyrobí nebo vydá náhražky tuzemských peněz, nebo

kdo takové náhražky neoprávněně dává do oběhu,

bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo

a) bez zákonného důvodu odmítá tuzemské peníze,

b) bez hospodářské potřeby shromažďuje drobné tuzemské peníze, nebo

c) poškozují tuzemské peníze.

§ 145

Padělaní a pozměňování známek

(1) Kdo padělá nebo pozmění poštovní nebo kolíkové známky v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo

kdo takové známky úmyslně uvádí do oběhu nebo jich užije jako pravých,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve značném rozsahu, nebo

b) získá-li takovým činem značný prospěch.

Ohrožení devizového hospodářství

§ 146

(1) Kdo způsobí devizovému hospodářství větší škodu tím, že jedná proti předpisům o devizovém hospodářství, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) spáchá-li takový čin proto, že porušil povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce.

§ 147

(1) Kdo při prodeji cizozemských peněz nebo platebních dokumentů znějících na cizí měnu uvede nepravdivé údaje a získá tím pro sebe nebo jiného neoprávněně výhodu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu způsobit devizovému hospodářství větší škodu dosáhne na základě nepravdivého nebo neúplného údaje pro sebe nebo jiného povolení nebo dokladu potřebného podle devizových předpisů.

§ 148

Zkrácení daně

[¹] Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, poplatků nebo jinou jim podobnou dávku, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

[²] Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami.
- b) poruší-li k usnadnění takového činu úřední uzávěru, nebo
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

Oddíl pátý

Trestné činy proti předpisům o nekalé soutěži, ochranných známkách, chráněných vzorech a vynálezech a proti autorskému právu

§ 149

Nekalá soutěž

Kdo jednáním, které je v rozporu s předpisy upravujícími soutěž v hospodářském styku nebo se zvyklostmi soutěže, vážně ohrozí chod nebo rozvoj podniku soutěžitele, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

§ 150

Porušování práv k ochranné známce a chráněnému vzoru

[¹] Kdo uvede do oběhu výrobky neoprávněně označované ochrannou známkou, k níž přísluší výhradní právo jinému, nebo známkou snadno s ní zaměnitelnou, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

[²] Stejně bude potrestán, kdo uvede do oběhu nebo pro dosažení hospodářského prospěchu zhotoví výrobky podle chráněného vzoru, k jehož užívání přísluší výhradní právo jinému, nebo podle vzoru snadno s ním zaměnitelného.

§ 151

Porušování práv k vynálezu

Kdo zasáhne do práv k chráněnému vynálezu jednáním, ke kterému není oprávněn, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

§ 152

Porušování autorského práva

Kdo s dílem, které je předmětem autorského práva, neoprávněně naloží způsobem, který přísluší autoru, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

HLAVA TŘETÍ

TRESTNÉ ČINY PROTI POŘÁDKU VE VĚCÍCH VEŘEJNÝCH

Oddíl první

Trestné činy proti výkonu pravomoci státního orgánu a orgánu společenské organizace a veřejného činitele

Útok na státní orgán a orgán společenské organizace

§ 153

[¹] Kdo užije násilí v úmyslu působit na výkon pravomoci národního výboru, soudu nebo jiného státního orgánu nebo orgánu společenské organizace, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

[²] Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, nebo
- b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek.

[³] Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 154

[¹] Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu

- a) v úmyslu působit na výkon pravomoci státního orgánu nebo orgánu společenské organizace, nebo
- b) pro výkon pravomoci státního orgánu nebo orgánu společenské organizace,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením.

[²] Kdo hrubě urazí nebo pomluví státní orgán nebo orgán společenské organizace při výkonu jeho pravomoci nebo pro tento výkon, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.